

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací materiál vytvořený v projektu OP VK

Název školy:	Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0211
Název projektu:	Zlepšení podmínek pro výuku na gymnáziu
Číslo a název klíčové aktivity:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Anotace

Název tematické oblasti:	Dějiny pozdního středověku a novověku do roku 1848
Název učebního materiálu:	Humanismus, reformace
Číslo učebního materiálu:	VY_32_INOVACE_D0208
Vyučovací předmět:	Dějepis
Ročník:	2. ročník čtyřletého (6. ročník osmiletého) gymnázia
Autor:	Mgr. Milan Kratochvíl
Datum vytvoření:	23. 2. 2013
Datum ověření ve výuce:	4. 3. 2013
Druh učebního materiálu:	pracovní list
Očekávaný výstup:	Stanoví předpoklady vzniku humanismu, renesance a reformace a jejich vliv na další vývoj Evropy.
Metodické poznámky:	Materiál lze použít při individuální i skupinové práci, po jednotlivých úkolech i vcelku. Zadáni po probrání učiva, časová náročnost 30 - 45 minut (v závislosti na individuální či skupinové práci, dispozici třídy atd.).

Humanismus, reformace - pracovní list

1. Vysvětli pojmy:

ŠMALKALDSKÁ JEDNOTA _____

MANÝRISMUS _____

SGRAFITO _____

HUMANISMUS _____

HUGENOTI _____

2. Ve Švýcarsku se prosazuje nový náboženský reformní směr, pojmenovaný podle svého zakladatele.

Jak se nazývá?

Vysvětli jeho hlavní zásady – kterou část společnosti oslovoval tento směr především?

Do kterých oblastí v Evropě se poté šířil?

3. Vysvětli, k jakým změnám došlo v souvislosti s šířením reformace v:

severských zemích

oblasti dnešního Pobaltí

4) Zaškrtni správnou odpověď:

Renesance vzniká v:

- a) Francii
- b) Anglii
- c) Itálii
- d) Svaté říši římské.

Své teze zveřejnil Martin Luther roku 1517 v:

- a) Wormsu
- b) Mnichově
- c) Erfurtu
- d) Wittenbergu

Teorii heliocentrismu v renesanci oživil:

- a) Mikuláš Koperník
- b) Galileo Galilei
- c) Giordano Bruno
- d) Leonardo da Vinci

Augšpurský mír:

- a) stanovil zásadu čí území, toho víra
- b) zrušil celibát
- c) zamítl sekularizaci církevního majetku
- d) zbavil Karla V. trůnu

5. Továřstvo Ježíšovo, tedy řád _____ zakládá _____.

Jaká byla jeho hlavní role? V rámci jakého procesu tento řád vznikl?

6) K jménům představitelů renesance přiřaď patřičné dílo a doplň, o co se jedná (obraz, román...):

A **B** **C** **D** **E** **F** _____.

A) William Shakespeare	1) Zahrada pozemských rozkoší
B) Michelangelo Buonarotti	2) Dáma s hranostajem
C) Leonadro da Vinci	3) Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha
D) Hieronymus Bosch	4) Božská komedie
E) Dante Alighieri	5) Othello
F) Miguel de Cervantes	6) David

7) V českém prostředí působili dva významní představitelé renesanční astronomie. O koho se jedná?

Humanismus, reformace - pracovní list (ŘEŠENÍ)

1. Vysvětli pojmy:

ŠMALKALDSKÁ JEDNOTA – spolek luteránských knížat v Německu

MANÝRISMUS – umělecký směr či přechod mezi renesancí a barokem

SGRAFITO – zdobení hl. renesančních staveb vyškrabáváním omítky s jinobarevným podkladem

HUMANISMUS – myšlenkové hnutí na konci středověku, důraz na člověka

HUGENOTI – francouzští kalvinisté

2. Ve Švýcarsku se prosazuje nový náboženský reformní směr, pojmenovaný podle svého zakladatele.

Jak se nazývá? **kalvinismus**

Vysvětli jeho hlavní zásady – kterou část společnosti oslovoval tento směr především?

Prostota, pracovitost, predestinace, boží náklonnost člověk pozná podle pozemských úspěchů - náboženství měšťanů

Do kterých oblastí v Evropě se poté šířil?

Anglie, Nizozemí, Francie

3. Vysvětli, k jakým změnám došlo v souvislosti s šířením reformace v:

severských zemích – **luteránství jako státní náboženství**

oblasti dnešního Pobaltí – **sekularizace řádového území – Východní Prusko**

4) Zaškrtni správnou odpověď:

Renesance vzniká v:

- a) Francii
- b) Anglii
- c) **Itálii**
- d) Svaté říši římské.

Své teze zveřejnil Martin Luther roku 1517 v:

- a) Wormsu
- b) Mnichově
- c) Erfurtu
- d) **Wittenbergu**

Teorii heliocentrismu v renesanci oživil:

- a) **Mikuláš Koperník**
- b) Galileo Galilei
- c) Giordano Bruno
- d) Leonardo da Vinci

Augšpurský mír:

- a) **stanovil zásadu cí území, toho víra**
- b) zrušil celibát
- c) zamítl sekularizaci církevního majetku
- d) zbavil Karla V. trůnu

5. Tovaryšstvo Ježíšovo, tedy řád **jezuitský** zakládá **Ignác z Loyoly**. Jaká byla jeho hlavní role? V rámci jakého procesu tento řád vznikl? **Misijní, vzdělávací a pastorační činnost – v rámci protireformace**

6) K jménům představitelů renesance přiřaď patřičné dílo a doplň, o co se jedná (obraz, román...):

A5 B6 C2 D1 E4 F3 .

A) William Shakespeare	1) Zahrada pozemských rozkoší - obraz
B) Michelangelo Buonarotti	2) Dáma s hranostajem – obraz
C) Leonadro da Vinci	3) Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha – rytířský román
D) Hieronymus Bosch	4) Božská komedie – duchovní epos
E) Dante Alighieri	5) Othello - drama
F) Miguel de Cervantes	6) David - socha

7) V českém prostředí působili dva významní představitelé renesanční astronomie. O koho se jedná?

Tycho Brahe a Johannes Kepler

Zdroj: archiv autora